

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dissertatio Triplex Theologica, Ad Mentem Præclarissimi
Ecclesiæ D. S. P. Avgvstini, (Cui consonat Doctor
Angelicvs cum Melliflvo,)**

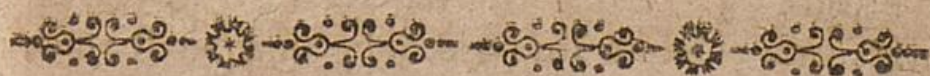
Schweitzer, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.LXXXII.

Paragraphus primus. An omnis ignorantia invincibilis excuset à peccato
secundùm Augustinum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-39320

bium de radice damnatarum &c. (quam intelligere volentibus satis exposui, & probavi, tam in Paragraphis tunc editis, & modo repetendis, quam in præfatione dissertationis de essentia prædestinationis &c.) his inquam omissis, subsocio Paragraphos in priori dissertatione contentos, jam auctos, & pluribus confirmatos, signanter secundum, tertium, quartum, & quintum.

PARAGRAPHUS PRIMUS.

*An omnis ignorantia invincibilis excuset à peccato
secundum Augustinum?*

INter vitæ hujus miseras non minima est profunda & periculosa agendorum & fugiendorum ignorantia, & pœnalis cœcitas, quam habitans in excelsis in silentio Deus solus magnus lege infatigabili, ut Augustinus ait lib. 1. Confess. c. 18. *spargit super illicitas cupiditates.* Dati autem peccata ignorantiae, nemo dubitare potest. Id enim sacra Scriptura, & sancti Patres testantur. Audiamus S. Augustinum lib. 1. de peccat. merit. c. 36. dicentem: *An nullum est ignorantiae malum, & ideo nec purgandum? & quid ait illa vox: Delicta juventutis meæ, & ignorantiae meæ ne memineris? etsi enim damnabiliora peccata sunt, quæ à scientibus committuntur, ta-*

A 2 meæ

men si ignorantia peccata nulla essent, hęc non legeremus, quod commemoravi: Delicta juventutis meę, & ignorantia meę ne memineris?

Solet dividi ignorantia à Scholasticis primò in invincibilem, & vincibilem. Invincibilem vocant, quę nulla industria, aut studio humano superari potest; sive, quę nullo modo est voluntaria. Vincibilis dicitur, quę adhibite studio & diligentia potest vinci, sive quę aliquo modo est voluntaria, videlicet vel per se, vel per accidens, secundum S. Thomam quęst. 3. de malo, a. 3. estque semper peccatum, si sit eorum, quę aliquis scire tenetur. quod addo; quia si scire non teneatur, dicitur potius nescientia, quàm ignorantia, vel ignorantia negationis, ut alii loquuntur. Per se dicitur ignorantia voluntaria, quando aliquis vel directè vult ignorare scientiam, ne retrahatur à peccato; vel indirectè, quando non adhibet studium ad cognoscendum ea, quę cognoscere debet, idque vel simpliciter, & secundum omne tempus, vel in aliquo casu, ut loquitur S. Thomas. Per accidens dicitur voluntaria, quando aliquis directè, vel indirectè vult aliquid, ad quod sequitur ipsum ignorare. Sic ebrius vult superflue vinum bibere, per quod privatur usu rationis, & aliqui negligunt repellere insurgentes passionis motus, qui per crescentes ligant rationis usum in particulari eligibili. Divisio ignorantia, quã ab Augustino dividitur in ignorantiam secundum necessitatem & voluntatem, sive in ignorantiam volentis,

lentis, & non potentis intelligere; & potentis, sed non volentis, posset videri coincidere cum præcedente, sed spectatâ mente S. Patris, est diversa. Necessitas enim duplex est; nempe absoluta, & ex suppositione. Absoluta tollit omne voluntarium: non verò necessitas ex suppositione. Si enim causa suppositionis sit voluntaria, est ignorantia voluntaria. Talis ignorantia, sive mentis cæcitas est, quam causat inordinatus creaturarum amor, quæ non tam studio, quàm mutatione amoris vincitur: nisi enim amor perversus mutetur, non potest intellectus nisi erroneum de rebus agendis formare iudicium. Unde in hac ignorantia miscetur involuntarium voluntario. Ratio voluntarii provenit à causa voluntaria, id est, ab amore inordinato libero, qui causat errorem, quo præveniente liberè concludit intellectus, hîc & nunc esse operandum. Involuntarium in hoc consistit, quòd necesse sit, durante illo inordinato amore, voluntatem præveniri aliquo errore, ex quo concluditur, aliquid esse agendum, & sic peccatur.

Secundò solet dividi ignorantia in ignorantiam facti, qua in facto aliquo ignoratur illud, ob quod factum lege comprehenditur, & in ignorantiam juris, qua ignoratur jus sive lex, quæ solet subdividi secundùm diversitatem juris, quod vel est jus naturale, vel divinum positivum, vel humanum &c.

Jansenius Episcopus Iprensis docuit, ignorantiam invincibilem, sive ignorantiam secundùm necessitatem absolutam non excusare à peccato, & hanc esse mentem S. Augustini. Sic enim loquitur lib. 2. de

Statu naturæ lapsæ, c. 4. Gigantea occurrit moles, & ut videtur nodus insolubilis, ut ex invincibili ignorantia peccatum possit proficisci. Quis enim capiat, ut homo in eo peccet, quod neque scit, neque scire potuit, nec voluntate sua sive volente, sive torpescente talis ignorantia causam dedit? huiusmodi enim peccata, iam non erunt nequidem voluntaria, quod ad peccati rationem omnino necessarium est, sed necessaria. Et quis credat tale portentum, doctissimum sanctissimumque virum docuisse? si te, benigne lector, ista difficultas forte movet, profecto movet & me. Non tamen ita, ut vel dubitem, doctrinam istam Augustinum tradidisse, vel in ea tradenda fluctuasse, vel hallucinatum esse, sed potius abstupeeam, & exhorrescam profunditatem iudiciorum Dei. Certissimum est enim, quantum excussis magno labore diligentique principis Augustini, & anfractibus doctrina ipsius iudicare licet, hoc Augustinum, hoc Hieronymum, hoc Concilium Palatinum sine ulla fluctuatione, ut rem in Catholica Ecclesia extra omnem controversiam, tanquam in scripturis traditam docuisse.

Respondeo & dico; omnis ignorantia invincibilis legis excusat à peccato, & à pœna peccati, secundum S. Augustinum.

Probatum prima pars ex lib. 3. de lib. arbit. c. 19. ubi S. Pater ait: Non tibi deputatur ad culpam, quod invitus ignoras &c. sed qui laborat ignorantia invincibili, & ex illa operatur, ignorat omnino invitus, ergo ei non deputatur ad culpam. Probatum minor: quia ignorantia invincibilis est omnino involuntaria respectu illius, qui illa laborat, sive est ignorantia secundum
neces-